

Putovat s knihou časem i prostorem

Koluje po internetu obrázek: děvče s nosem zabořeným v knize leží na pohovce a nad ní se vznášá anglický text ve smyslu: Čtení je úplně divná věc. Kloužete očima po grafických znacích a vaše mysl přitom přeskakuje staletí a kontinenty a prožívá neopakovatelná dobrodružství.

Právě to nás na čtení tak fascinuje. Možnost přenést se z pohovky, sedadla ve vlaku nebo třeba nemocniční postele prakticky kamkoliv. Příležitost podívat se do časů a míst, od kterých nás dělí stovky let a kilometrů nebo která jinde než v knize ani neexistují. Setkat se s lidmi, kteří dávno nežijí anebo tu jsou právě jen díky potišťným stránkám. Zažít napětí, dojetí, radost, dokonce pokročit na duchovní cestě.

Podle výzkumů čtení knih rozšiřuje slovní zásobu a zušlechťuje jazyk, ale má také formační účinek. Pomáhá dokonce aktivovat některé části mozku. Snižuje stres a podporuje schopnost soustředění. Podle studie, kterou před několika lety vydal časopis Social

Science and Medicine, dokonce pravidelné čtení knih prodlužuje lidem starším 50 let život: z více než tři tisíc respondentů ti, kteří četli v průměru 3,5 hodiny týdně, žili až o dva roky déle než ti, kdo četli málo nebo vůbec.

Protože nabídka na knižním trhu je víc než bohatá, chceme v naší předvánoční knižní příloze nabídnout alespoň průlet tím, co během roku vyšlo v křesťanských nakladatelstvích nebo co poutavě vypráví o víře a křesťanské kultuře. Snažili jsme se vybírat různé žánry, ať už životopisy osobností církve, beletrii, naučnou literaturu či poezii. Věříme, že si najdete to svoje, ať už pro vlastní čtenářské potěšení nebo pro vánoční radost někoho z blízkých. ALENA SCHEINOSTOVÁ

Každý týden v roce se můžeme inspirovat jednou z meditací, které ve své autorové knize *Tou cestou domů* (MU 2022) nabízí teoložka a husitská farářka Ivana Noble. Kniha litografií, olejů a kreseb přináší ke každému tomuto obrazu krátké zamyšlení nad příběhy z Písma a života Panny Marie, včetně myšlenek světců, básníků a teologů napříč staletími. Repro KT

S „Karmelitány“ od havěti po Betlém

Proč číst? Četba je velká příležitost a není v žádném případě příležitostí nevyužitou, leností či zahálkou. Spíš naopak.

Smyslem Karmelitánského nakladatelství je pomáhat v pastoraaci. Přinášíme přístupné a kvalitní knihy lidem všech generací, různého vzdělání i rozmanitých čtenářských zkušeností. Nezaměřujeme se na „elitního křesťana“, ale na člověka, který v církvi a s církvi hledá pro svůj život orientační body.

Z letošní nabídky chci upozornit na několik knížek, na kterých mi zá-

leželo. První z nich je monumentální a poctivé dílo Jana Štříbrného *Mučedníci a oběti pro Krista: Martyrologium katolické církve v českých zemích 20. století*. S úžasem jsem zde četl životopisy katolických laiků, mužů i žen, kteří se stali během nacismu nebo komunismu mučedníky. Tolik statečnosti, tolik obyčejné důslednosti až k prolití krve!

Knižní rozhovor s P. Matúšem Kocianem *Žehnám veškeré Boží havěti* zase pro mě znamenal setkání s lehce sršatým, ale nesmírně laskavým mužem, který má obrovský přehled, empatii, plno skvělých postřehů napříč vírou, vědou, životem občanské společnosti, nejvlastnějším posláním člověka a církve – být pastýřem stvoření. Pro čtenáře od 13 do 99 let jsme vydali stručně zpracovanou slavnou knihu Chalíla Džibrána *Prorok*. Letos je 100 let od jejího vy-

dání. Italka Anna Peirettiová tento poklad světové literatury převyprávěla jakoby pro školní mládež a zaměřila se na hodnoty, o nichž autor originálně vypráví: lásku, radost, svobodu, poznání. Knížku přeložila Marcela Koupiřlová a doprovázejí meditační ilustrace Alessandra Sanny a graficky ji nádherně vypravila talentovaná pražská grafička Lenka Vaculová.

Nyní koncem roku jsme vypravili do světa knihy dvěma, respektive třem ženám. *Recepty sestry Vojtěchy: To nejlepší z nepomucenské kuchyně* je taková „normální česko-italská kuchařka“. Nevím, jak vy, ale já se setkávám v receptech s přísadami, které bych si nikdy nekoupil, protože je neumím používat. Boromejka Vojtěcha Fialová, která roky vaří v české Papežské koleji Nepomucenum v Římě, zpřístupňuje Čechům italskou kuchy-

ni: s noblesou nabízí celou šíři italské kuchyně od předkrmů a polévek přes těstoviny, pizzy, masa až po „dolce“: italské limonády a moučníky.

A pak tu jsou fejetony *Advent ve starém domě*. Hana Pinknerová, naše dvorní autorka, která ve svých textech velmi pěkně zachycuje „každodenní Boží navštívení“, přizvala k psaní svoji mladší dceru Adélu Jaworek. Vznikla knížka, která může provázet adventním obdobím (nejen) ženy. Odráží vůni domova, toho, jak se Pinknerovi připravují na svátek narození Božího Syna a jak je slavit, naprosto obyčejným způsobem.

PAVEL MAREŠ,
šéfredaktor
Karmelitánského
nakladatelství

Jedno století očima právníka a kněze

Po řadě odborných knih o církevním právu se profesor pražské Právnické fakulty, kněz a dominikán Jiří Rajmund Tretera (nar. 1940) představuje v docela jiné roli: jako autor velkoryse a pestře vyprávěných pamětí.

Jejich podtitul „Dobrodružný život právníka, profesora právnické fakulty a kněze a jeho rodičů v posledních 120 letech“ vysvětluje jejich záběr, název *České paměti* pak horizont, kterého autor dosahuje. Jeho pětisetstránková kniha totiž není jen vzpomínkami striktně osobními, popřípadě rodinnými, ale je i ohlédnutím na celou šíři uplynulých desetiletí a jejich historické a společenské usazení – a také zaujatým, precizním hodnocením epoch, které se střídaly tak razantně, že se oněch 120 let zdá vlastně krátkými.

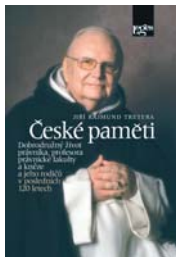
Zábavné líčení autorova dětství a mladých let jeho rodičů a sourozenců – bezpochyby dědictví tradovaných rodinných historek – střídá popis

„Chmurných let“ války či „Dospívání za teroru“ stalinistických let, kdy však mladý Jiří zároveň našel cestu k víře, nejprve u evangelíků, později, v dospělosti, u katolíků. Dočteme se příběh „nejhoršího dne života“ 21. srpna 1968 i shrnutí, že „komunistům se nedá věřit, i kdyby se tvářili jako andělé z nebe“, nahlédneme do života podzemní církve s postavami, které autora přivedly do dominikánského řádu, s Dominikem Dukou v popředí. Konečně se dostaneme až k roku 1989, pouti na svatořečení Anežky České a ke svobodným časům.

Těm je věnována poslední kapitola knihy a je poučné nahlédnout dovnitř dějů, které už má v paměti většina dnešních čtenářů, s důrazem na obnovu církevního kvasu u nás a na rozvoj kulturních, intelektuálních i vydavatelských aktivit zdejších dominikánů, včetně Treterovy Společnosti pro církevní právo. Členění do krátkých kapitol pomáhá oku k začtení a i díky svěžimosti, temperamentnímu a svižnému podání přelétáme zachycené století jak biblický jediný den.

ALENA SCHEINOSTOVÁ

J. R. Tretera: *České paměti* (Leges 2022)

Navzdory označení „průvodce“ je knížka Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha z pera předních současných kunsthistoriků Jiřího Kuthana a Jana Royta (KNA 2023) útlou, avšak obsažnou encyklopedií, která fundovaně shrnuje vše podstatné o hlavním chrámu naší země. Seznámení s historií katedrály, její architekturoou, uměleckými díly, která zastřešuje, i jejich duchovním významem ocení zdaleka nejen návštěvníci. Ať už jste katolíci, nebo „jen“ občan českého státu, znát je se zkrátka sluší. Na snímku mozaika Posledního soudu z jižního průčelí.

Repro KT

Za paměti podzemní církve

První díl *Vybraných spisů* biskupa podzemní církve Jana Konzala (1935–2021) může působit jako zjevení. Z přítmi paměti se vynořuje osud, který v mnohém kopíruje turbulentní dějiny Československa po roce 1948.

Hned na úvod čtenář dostává radu číst knihu odzadu, od rozhovoru „Zpověď tajného biskupa“, který před mnoha lety vedl s Konzalem Bob Fliedr. V knize, která se rozostla na 664 stran, vyniká totiž tento rozhovor nesmírnou otevřeností a prostotou. I všechny další texty (zvláště

Konzalova emblematická studie „Orientace“) jsou ale svědectvím o dobové společnosti a církvi, z nichž se něco propadlo i do dnešních dní. Jan Konzal se chtěl původně stát redemptoristou. Komunistický převrat v roce 1948 mu však připravil úplně jinou cestu. Pro nemožnost stát se knězem vystudoval ČVUT v Praze a posléze se oženil. Čím víc část církve sestupovala do podzemí, tím víc byl Konzal znovu vtahován do hry čili do tajného života církve. Mezi lety 1960–1963 byl vězněn, poté se začal účastnit neoficiálního teologického studia, předně slavného semináře v pražských Jirchářích. V letech 1965–1968 dálkově studoval ve východoněmeckém Erfurtu.

Roku 1972 ho podzemní církev vyzvala, aby se stal jáhnem. Konzal na sebe tuto službu vzal, ale již brzy nato byl postaven před další rozhodnutí – stát se ženatým knězem. Ve světě nutných konspirací si našel vlastní způsob pastorační, které se u společenství,

jemuž měl sloužit, setkaly s porozuměním. Organizoval tajné katechetické kurzy slavných teologů své doby (a také vězňů totalitního režimu) Josefa Zvěřiny a Oty Mádra. Deset let po vysvěcení, kdy se podzemní církev stávala čím dál častějším terčem tajné policie a hrozilo, že její biskupové opět skončí v kriminálech, byl Jan Konzal postaven před životní rozhodnutí – přijmout biskupskou službu. Jako ženatý člověk byl vysvěcen pro východní i západní ritus.

Tak jako oficiální církev i tu podzemní provázely mnohé rozpory. Oficiální církev si nadto vůči té tajné udržovala odstup. Vatikán měl dost práce se na dálku orientovat v nepřehledné realitě, kde bylo utajení před státními orgány i oficiální církvi alfou i omegou. Po sametové revoluci zase bylo třeba, aby se členové podzemní církve s dobrou teologickou průpravou a ekumenickým duchem znovu zapojili do života „běžné“ církve. Mnoha se to povedlo, někteří s tím měli do-

životní problémy. Bylo třeba zplatnit a právně ověřit platnost všech svěcení. Ne všichni jejich nositelé se s touto podmínkou dokázali vyrovnat.

Mnohé ze života, teologie a pastorační podzemní církve se však udrželo i nadále. Jan Konzal se spolu s ostatními tajnými duchovními stal symbolem hledání nových modelů služby, která by odpovídala aktuálnímu letopočtu. Svým životem a službou může být vzorem, jak hluboko se má člověk sklonit před Bohem a jak statečný a pokorný má být. Jeho životní příběh by vydal na film. Třeba se o něj někdo v budoucnu pokusí.

ZDENĚK A. EMINGER, teolog
Jan Konzal:
Vybrané spisy I (CDK 2023)

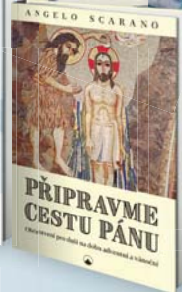

**karmelitánské
nakladatelství**

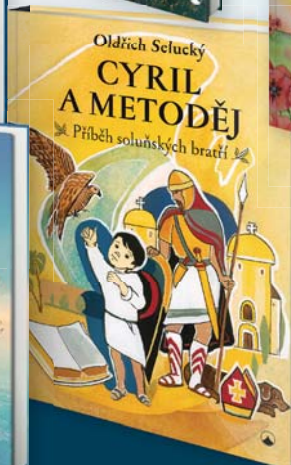
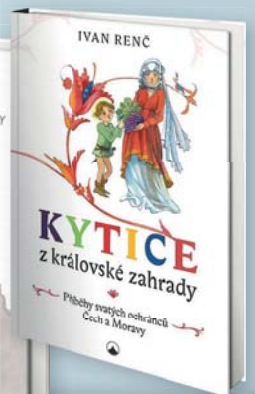
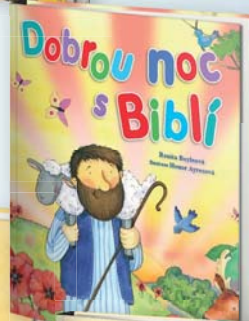
Sváteční čas

Užijte si adventní chvíle s knihami od Karmelitánského nakladatelství.

Dárky pro potěchu dětí

Vykouzlete úsměv na rtech svých ratoletů společným čtením dětské bible či poutavých příběhů.

Při nákupu nad 900 Kč máte od nás dopravu po celé ČR ZDARMA.

karmelitánské
nakladatelství

Literatura pod stromeček

Obdarujte své nejbližší
kvalitní literaturou.

Vína pro štědrovečerní večeři

Vychutnejte si nejen sváteční
chvilu s vínem z naší nabídky.

Sekt
Modrý
Portugal

Martinez,
likérové
červené

Cabernet
Blanc 2022,
bílé

Rulandské
modré -
Cabernet
Sauvignon
2021,
červené

Pálava
2022,
bílé

Cabernet
Sauvignon
2022,
růžové

Rulandské
bílé 2021,
výběr
z cibéb,
bílé

Muškat
moravský
2021,
bílé

Tramín
červený
2022,
bílé

Vánoce se blíží

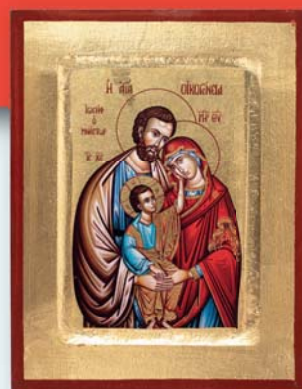
Vytvořte si doma jedinečnou atmosféru s našimi vánočními produkty.

Vánoční svíce
s barevným reliéfem
Svaté rodiny, 7 × 15 cm

Dýmník
Originální stojánek
na pálení kadidla
a vánočních františků

Ikona Svatá rodina
ručně vyrobená, zlacená, vytvořená
s největší věrností k byzantskému
originálu, 14 × 18 cm

Betlém barevný
s 12 malovanými sádrovými
figurkami, 20 × 40 cm

Svíce Svatá rodina
se zlatým pásem
a reliéfem Svaté rodiny,
6 × 15 cm

Panna Maria Karmelská
Kolorovaná soška,
výška 21 cm

Stojánek na pálení kadidla
mosazný, 13 cm, pro použití
s čajovou svíčkou

Adventní svíčky
Sada adventních svíček tmavě
fialových, 40 × 70 mm

Růženec Pátera Pia
v dárkové krabičce
s ovoněnými korálky

Svíce vánoční stromek
se Svatou rodinou
a s diodou měnící barvy,
výška 23 cm

Medailka andělíček
stříbrná, 12 mm,
Ag 925/1000

církev.cz

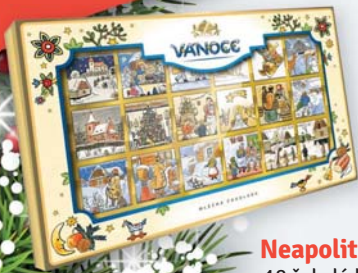

E-shop

Naši širší nabídku najdete v Karmelitánských knihkupectvích (eshop.cirkev.cz/prodejny) nebo na e-shopu (eshop.cirkev.cz).
Objednat si můžete i telefonicky na naší zákaznické lince +420 731 633 355 (Po–Pá: 9.00–16.00).

**karmelitánské
nakladatelství**

Neapolitánky mléčné
18 čokolád s vánočními
motivy Josefa Lady

Citronový krém
Lemon Curd, 350 g

**Pralinky Tartufi
s hořkou čokoládou**
Lahodná pochoutka
s hořkou čokoládou, 170 g

To nejlepší z klášterních produktů

Obdarujte své nejbližší
tradičními dobrotami.

Cantucci
Křehké mandlové
sušenky, 400 g

**Bílá čokoláda
s příchutí máty**
100 g

**Lískooříšková pomazánka
s obilnými klíčky**
obilné klíčky (8%), lískooříšková
pasta (24%); 195 g

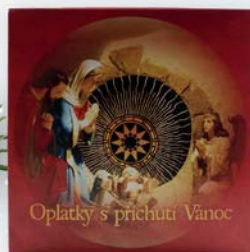
Břevnovský Benedict
Čerstvý chmel světlý ležák 12°,
nefiltrovaný, nepasterovaný, 0,5 l

Medový sirup
Originální sirup St. Ambrosius
s propolisem, 0,2 l

**Benediktinská
ořechovka**
Originální jemný bylinný
likér 20%, 200 ml

Oplatky s příchutí Vánoce
Jemné křupavé lázeňské
oplatky s různými příchutěmi,
135 g

Propolis
Dárková kazeta bonbónů
s propolisem, 20 ks, 75 g

Potěšte na Vánoce své blízké, známé nebo třeba obchodní
partnery výběrem lákavých klášterních výrobků v dárkové sadě.

Dárková sada s propoliskami

Dárková sada s hořčicí

Dárková sada s kmínkou

církev.cz

E-shop

Naši širší nabídku najdete v Karmelitánských knihkupectvích (eshop.cirkev.cz/prodejny)
nebo na e-shopu (eshop.cirkev.cz). Objednat si můžete i telefonicky na naší zákaznické lince
+420 731 633 355 (Po–Pá: 9.00–16.00).

Živelná krása jednoduchosti

Knižní rozhovor, který je vedený nespisovně a končí požehnáním a modlitbou?

Proč ne, když se v něm představuje nonkonformní kněz a youtuber P. Šebestián Pavel Smrčina.

A navíc jej svými otázkami pobízí, ba někdy až popichuje a provokuje známý novinář a moderátor Ondřej Havlíček, někdejší redaktor Radia Proglas a nyní jeden z tvůrců dynamického křesťanského podcastu Bez filtru. Ten si vysloužil mj. Novinářskou cenu od Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky.

V jedné z úvodních odpovědí si ce „Šeba“ – jak je františkán Smrčina všeobecně znám – říká, že „se do života nevejde všechno“, svým dalším vyprávěním však své tvrzení značně relativizuje. Už proto, že jako příslušník generace narozené v 60. letech pamatuje osudové zvraty církve 20. století. Chodil do tajného skautu, na povinné vojně byl v nejvýhodnějším cípu Československé republiky v Humenném, do semináře vstoupil ještě za totality. Po jejím zhroutilu už jako řeholník prožil vyjití řádů na světlo a zapojil se na Slovácku do pastorace v dychtivé atmosféře znovunalezení

Boha. Postavil se nablízku bezdomovcům a dalším lidem na okraji. Později na Plzeňsku, po všeobecném vystřízlivění, hledal pro změněnou skutečnost nové cesty a pro svou osobní víru nové impulzy, a to i na hranici konfliktu s představenými a pravověřím. I touto knihou – říká v ní Smrčina – se omlouvá všem, komu tím ublížil, protože „neexistuje nic jako soukromej hřích“.

Právě Smrčinovy širší úvahy, které mu Ondřej Havlíček pomáhá svými postřehy i protiargumenty skvěle rozvíjet, knize pomáhají vybočit z proudu obvyklých knižních rozhovorů. P. Šebestián o své víře hluboce přemýšlí a zároveň se nenechá v jejích základních danostech sebepropracovanější námitkou rozkolísat nebo zviklat. Originálně a inspirativně uvažuje také o církvi a okolní společnosti a dovede přílehavě, ačkoli prostořece pojmenovávat. Prostě živel, a vskutku „františkánskej“ k tomu – jak dotvrzuje i jeho závěrečné shrnutí: „Křesťanství není o ambici nebo o výkonu. Je o jednoduchosti. Kdo začne v životě zpomalovat, zjistí, že má pokoj, radost, že na jedinou cítí Boha a má hezký vztahy, nežije ve stresu. Bůh je jednoduchej.“

ALENA SCHEINOSTOVÁ
O. Havlíček – Š. P. Smrčina:
Františkánskej živel (Cesta 2023)

Spíše jako vyprávění než jako klasický turistický bedekr pojednal svého Průvodce poutním místem Stará Boleslav (KNA 2023) zdejší usedlík, básník a spisovatel Petr Kukal. Na stovce stránek proložených barevnými fotografiemi Kamila Voděry vypráví s osobním zaujetím o bratrovraždě sv. Václava, o počátcích křesťanství v Čechách i o tom, jak vznikla a rozkvetla sláva poutního místa ve Staré Boleslavi. Knižku doplňují praktické poutnické tipy i pozvání na pozoruhodná místa v okolí.
Snímek Kamil Voděra

Číst spisy s cisterciáckými mnichy

Benediktinský mnich a učenec Jean Leclercq (1911–1993) je autorem světoznámé knihy *Láska k literatuře a touha po Bohu*. Ta letos – šedesát šest let od svého vzniku – konečně vychází i v českém překladu.

Titul je plodem autorova zaujetí pro historii a realitu středověkého mnišského hnutí. Jean Leclercq se brzy po studii stal znalcem života a díla sv. Bernarda z Clairvaux. Na základě

hlubokého studia tohoto cisterciáckého mnicha, teologa a mystika se rozhodl připravit cyklus přednášek o středověkém mnišském světě, a zvláště o jeho vztahu ke kultuře, dějinám, umění, slovu (lectio divina) a mnoha literárním žánrům, které mniši v průběhu staletí pěstovali a dovedli k dokonalosti. Vše, co mohli mniši této epochy dělat pro svůj vlastní duchovní růst, hledání Boha, pro rozvoj řeholního domu, církve, a zvláště ke chvále Boží, Leclercq rozebírá a dokládá citáty z dobové literatury i dalších pramenů.

Téma rozpracoval jako přednášky pro studenty Anselmiana v akademickém roce 1955/1956, o rok později z nich pak udělal knihu, ve které se ukázal i jako výborný vypravěč.

Velké i méně známé postavy monastického života středověku nepři-

pomínají u Leclercqa sochy, kolem kterých je třeba chodit po špičkách. S teologií, filosofií, s opisovači textů, s prostými bratry, s učenci i umělci, jimž řehole pomáhala rozvinout talent, byste mohli vést úplně normální rozhovor a vyjít z něj obohaceni. Autor ovšem neukazuje jen světlé, nýbrž i stinné stránky mnišského života a různé často protichůdné přístupy mnichů, například k tomu, jaká je hodnota latinských autorů z předkřesťanské doby. Před čtenářem vystává progresivní, odvážný a inspirující svět, který v něčem předběhl teologické myšlení 20. století a koncili.

Jedna z nejdůležitějších myšlenek Jeana Leclercqa je vztah mnichů k dějinám, resp. k historickým pracím, a zvláště k příběhům a teologii Starého zákona. Vyjádřil tu přesvědčení

– které není ani dnes běžné – že dějiny Starého zákona jsou dějinami nás křesťanů, a že je tedy třeba studovat historii izraelského národa, jeho jazyk a jeho knihy, abychom dobře porozuměli Ježíšovu vykupitelskému příběhu a pokladům, které můžeme najít v evangeliích. Nejen v oblasti křesťanský orientované literatury by se Leclercqova kniha – ve skvělém překladu Markéty Štěpánkové – měla stát jednou z knih roku 2023 a rozhodně by neměla chybět ve vaší knihovně.

ZDENĚK A. EMINGER, teolog

J. Leclercq: *Láska k literatuře a touha po Bohu* (Krystal OP 2023)

Život Benedikta XVI.

Je tisíc stran na knihu hodně, nebo málo? Tam, kde se jedná o podrobný životopis jednoho z největších teologů 20. století – papeže Benedikta XVI., platí spíš druhá možnost.

Tím víc, je-li autorem renomovaný odborník na jeho život a dílo, německý novinář Peter Seewald. V češtině už jsme od něj četli třeba *Poslední rozhovory*, kde se Joseph Ratzinger (1927–2022) ohlíží za svou službou církvi krátce po své nečekané rezignaci na papežský úřad (česky je vydal Barrister & Principal 2017). Obsáhlý souhrnný životopis *Ein Leben* vyšel německy v roce 2020 a nyní je díky Spolku svätého Vojtecha k dispozici ve slovenském překladu redaktorky Katolíckych novin Martiny Grochálove a v Česku k máni díky internetovým obchodům.

Seewald sestavil z osobních setkávání s Josephem Ratzingerem – Benediktem XVI., z rozhovorů s jeho přáteli, spolupracovníky a svědky i z hodnocení teologů dílo, které němečtí kri-

tici označili za Ratzingerovu „hagiografii“. Autor sleduje jeho život od narození v bavorském Marktleu po loňské úmrtí ve Vatikánu a svého „hrdinu“ představuje skutečně jako kladnou, následovníhodnou postavu, které vždy šlo o pravdu a o dobro církve. Netřeba mu to zazlívát: kontroverzím Benediktovy doby se Seewald nevyhýbá a věnuje se třeba i kritizované řezenské přednášce, která pobouřila muslimy, nebo reakcím na odhalení pedofilních skandálů v nejvyšších patrech hierarchie.

Kromě důvěrného seznámení s Ratzingerem jako introvertním, přemýšlivým mužem, ale také knězem a teologem, který zásadně ovlivnil dnešní tvář církve, je přínosem Seewaldovy knihy detailní vhled do nedávných dějin katolického společenství v souvislostech, které mu načrtlo turbulentní 20. století a na kterých se zároveň sama církev podílela.

ALENA SCHEINOSTOVÁ
P. Seewald:
Benedikt XVI. Život (SSV 2023)

„Ach, ta noc plná zázraků!“ Příběh Oldřicha Seluckého o „Prázdných jesličkách“ je letos jedním z vánočně laděných textů v netypickém adventním kalendáři z vydavatelství Cesta domů – Adventní čtení VII. Marka Míková, Radek Malý, Martina Špinková nebo Miloš Doležal se postarali o ty další, které na zálepených stránkách můžeme denně otvírat místo okének. Kalendář překrásnými ilustracemi doprovodila Kateřina Coufalová a jeho koupí podpoříte činnost mobilního hospice Cesta domů. *Repro KT*

Obracím se na anděla svých modliteb

Nebude mnoho těch, kteří by s prodlužující se temnotou a chladem necítili tak jako italský básník, spisovatel a pedagog Filadelfo Giuliano *Nostalgie po létě*. Právě tak se jmenuje jeho poslední básnická sbírka, kterou vydalo nakladatelství Tofana.

Drobná sbírka o 29 básních umožní, aby byl text vysázen dvojjazyčně – v českém překladu a v italském originále. Má to ovšem i jiný důvod. Autor (nar. 1952) pocházející ze Sicílie, jenž vyučoval italštinu a dějepis v seвероitalské Vicenze, žije střídavě v Itálii a České republice. Do italštiny přeložil například Poláčkovu knihu *Bylo*

nás pět. Čtenář znalý obou jazyků si tak může vychutnat jak český překlad Radky Šimkové Giuliano, tak básně psané v italštině, které obvykle sestávají jen z několika veršů. Giulianovy básnické vzpomínky na léto jako by byly vyřčeny jedním dechem. Prožitky vysokého léta není třeba popisovat nekonečnými slokami, ty dvě desítky slov jedné básně stačí. Je v nich skryta všechna krása, kterou autor prožil, i nostalgie, jež v člověku vyvolává otázku, zdali tohle přehádné léto v Iseu nebo v Praze nebylo tím posledním.

S vděkem v srdci

Je vždycky obcerstvující zažít pohled toho, komu se cizí zem stala druhým domovem. K nezaplacení je pak u toho, koho na nové zemi zajímá nejen krajina a historie, ale také její kultura, umění, literatura, jazyk a živí lidé. Mnoho věcí, čteme v Giulianových verších, máme s Itálií společné – lásku ke krajině, k vodě, k moři, k toulání. Prováží nás i společná nostalgie po lidských vztazích, po minulosti, po

krásných okamžicích, k nimž se i prostřednictvím letních cest vracíme. Někteří ohlédnutí v nás vyvolají radost, jiná nám bez okolků připomenou, že nelze žít trvale jen ve vzpomínkách, i když takové vzpomínání bývá návykově konejšivé a sladké.

Bylo by ale smutné, kdybychom nemohli prožívat svoji vlastní nostalgii po létě. Potřebujeme se sytit nadějí, že se svět už příští rok na jaře zase obnoví a že po měsících zimy a tmy nastane čas, kdy budeme nedočkavě plánovat, jak strávíme léto a co bychom nechtěli

a neměli minout. Básně Filadelfa Giuliana jsou ve světě, který není jednoduchým místem pro život, otiskem lidskosti a příkladem, že lze i nemnoha slovy říci ve verších to, co sídlí v srdci každého z nás.

ZDENĚK A. EMINGER, teolog

Filadelfo Giuliano:
Nostalgie po létě (Tofana 2023)

INZERCE

Příběh o prvním betlému pro mladší děti

váz.
24 s.
279 Kč

Příběh o svatém Pavlovi pro starší děti a mládež

váz.
48 s.
289 Kč

Humorný příběh pro nejmenší

brož.
64 s.
149 Kč

www.paulinky.cz